

OSNOVNA ŠOLA
NARODNEGA HEROJA RAJKA
HRASTNIK

OBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

na matični šoli v Hrastniku
(za šolsko leto 2024/2025)

Izbirni predmet: **GEOGRAFIJA – ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI (8. razred)**

Vsebine izbirnega predmeta se povezujejo z vsebinami geografije kot obveznega predmeta, a jih tudi razširjajo, poglobljajo in konkretizirajo. Omenjeni izbirni predmet se izvaja le v 8. razredu, namenjenih mu je 35 ur na leto.

V 8. razredu, kjer pri rednih urah obravnavamo značilnosti svetovnih kontinentov, sta pri izbirnem predmetu poudarjena odnos med človekom in naravo ter odvisnost človeka od nje. Učenci podrobneje spoznavajo življenje človeka v različnih območjih na Zemlji, kjer so pogoji za življenje drugačni kot pri nas.

Vsebine:

1. tropski deževni gozdovi na Zemlji
2. puščavski in pol puščavski svet, sožitje človeka in narave
3. monsunska območja – najpogosteje naseljena območja na Zemlji
4. vulkanizem in človek
5. življenje na potresnih območjih
6. človek in gorski svet
7. narava in življenje ljudi v polarnih območjih
8. izbirne vsebine.

Izbirni predmet: **GEOGRAFIJA – RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA (9. razred)**

Pri izbirnem predmetu Raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja bodo učenci podrobneje spoznali naravne in družbene značilnosti naše občine. Poudarek bo na temah, ki bodo učence bolj zanimale, ki bodo aktualne oziroma tiste, za katere bo najlažje dobiti podatke. Učne oblike in metode dela bodo temeljile na aktivnih oblikah dela, na terenskem delu (opazovanje, kartiranje, primerjanje). Delo bo v večji meri organizirano tako, da bodo učenci cilje dosegli z lastnim delom. V 9. razredu je za ta izbirni predmet predvidenih 32 ur.

Vsebine:

- Naravnogeografske značilnosti domačega kraja (geološka zgradba, relief, prsti, rastlinstvo, vodovje).
- Družbeno geografske značilnosti domačega kraja (prebivalstvo, naselja, gospodarstvo, oskrba, promet).
- Varstvo okolja in varstvo naravne ter kulturne dediščine v domačem kraju in njegovi okolici.

Izbirni predmet: **ANSAMBELSKA IGRA (7., 8., 9. razred)**

Cilji pri predmetu so:

- učenje tehnik igranja na različna glasbila;
- učenje vokalnih, inštrumentalnih in vokalno-inštrumentalnih skladb;
- nova znanja in veščine pri orientaciji v notnem zapisu;
- izražanje skozi glasbo in izvajanje glasbene zamisli;
- predstavitev svojih glasbenih izdelkov in znanj.

Izbirni predmet: **GLASBENI PROJEKT (7., 8., 9. razred)**

Cilji pri predmetu so:

- sodelovanje pri različnih glasbenih projektih v okviru šolskih prireditev, šolskega radia in drugih;
- oblikovanje svoje pesmi ali skladbe;
- raziskovanje določenega glasbenega področja;
- predstavitev izbranega glasbenega področja;
- oblikovanje svoje glasbene zamisli s pomočjo računalnika.

Izbirni predmet: **NEMŠČINA (7.,8.,9 razred)**

V času intenzivnega svetovnega povezovanja imajo tuji jeziki čedalje večji pomen v vzgoji in izobraževanju. Še posebej to velja za nemščino, jezik ki je v Evropi močno zastopan.

Zato ima v novi devetletni OŠ nemščina kot izbirni predmet posebni pomen. Znanje in jezikovne sposobnosti, ki jih učenci razvijejo pri pouku tujega jezika so pomembne zaradi:

- Neposredne uporabnosti za učence
- Poklicnega in permanentnega izobraževanja
- Komunikacijskih sposobnosti
- Humanističnega razvoja učencev
- Sposobnosti navezovanja osebnih in družbenih stikov.

Za učenje nemščine kot obveznega izbirnega predmeta se lahko odločijo tisti učenci, za katere pomeni ta izbor učenje drugega tujega jezika.

Nemščina je v OŠ triletni predmet, ki se izvaja dve uri tedensko. Učenec lahko po enem ali dveh letih učenja nemščine izstopi in izbere drug izbirni predmet. Z učenjem nemščine lahko prične tudi v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje.

Učenci, ki uspešno zaključijo šolanje v OŠ in s tem tudi triletno učenje nemščine kot izbirnega predmeta, lahko v gimnazijah nadaljujejo z učenjem nemščine po modulu B, to je **nadaljevalni** drugi tuj jezik.

Učenci pri pouku razvijajo jezikovne sposobnosti (poslušanje, govor, branje, pisanje). Vse te sposobnosti se preverjajo in ocenjujejo.

Učenci spoznavajo jezikovne zakonitosti in jih primerjajo z materinščino. V ospredju med predmetnih povezav pa je tudi sodelovanje z angleščino kot prvim tujim jezikom. Na ta način učenci razvijajo svojo jezikovno zavest in medkulturno vedenje.

Učne vsebine:

šola, prosti čas, družina, šport, živali, počitnice, moda, človeško telo, restavracija. Učenje poteka v dvojicah, skupinah, prevzemanju in igranju vlog.

Na koncu triletnega učenja nemščine naj bi učenci razumeli daljša besedila, samostojno brali. Sodelovali pri pogovoru, znali izražati želje, mnenja, namere, vpraševati po informacijah, opisovati ljudi, predmete, situacije, znali sestaviti pismo, izdelati plakat, poznali slovnične strukture, primerne njihovi starosti.

Če ne bomo brali, nas bo pobralo.

(T. Pavček)

Opredeleitev predmeta

Literarni klub je kot izbirni predmet del obveznega programa OŠ. Je del sklopa treh izbirnih predmetov, ki nadgrajujejo predmet Slovenščina. Ta sklop predstavlja poglobljanje in razširitev sposobnosti in znanj v okviru tega predmeta, upošteva interese otrok in uravnoteženost področij umetnostnega in neumetnostnega besedila.

Literarni klub se povezuje drugimi predmeti in področji, predvsem s šolskim novinarstvom, gledališkim klubom, tujimi jeziki, zgodovino, geografijo, likovno, glasbeno in knjižnično vzgojo ter vzgojo za medije.

Predmet zajema dve podpodročji: branje in ustvarjanje leposlovnih besedil.

Bralni klub: Učitelj otrokom priporoča primerna besedila, sprejema pa tudi njihove pobude za lastno branje, spodbuja enakopraven dialog bralcev. To podpodročje se povezuje gibanjema **Bralna značka** in **S knjigo v svet**.

Leposlovno pisanje: Dopolnilo šolskemu branju književnosti in bralnemu klubu je poustvarjalno in ustvarjalno pisanje učencev, ki jim povečuje občutljivost za literarno besedilo, hkrati pa ponuja možnosti za šolsko literarno ustvarjalnost. Najboljša besedila učenci objavljajo v mladinskem tisku, otrokom namenjenih rubrikah v časopisih in šolskih glasilih.

Nekateri cilji predmeta

Pri predmetu **Literarni klub** učenci razvijajo pozitivni odnos do književnosti, ob branju si oblikujejo osebno in narodno identiteto, razvijajo zanimanje za sprejemanje različnih književnih zvrsti, sprejemajo umetnostna besedila in jih vrednotijo, razlikujejo umetniško in trivialno književnost, pišejo strokovna in publicistična besedila o književnosti, ustvarjalno se odzivajo na prebrano, urejajo razredne in šolske literarne publikacije.

Predmet **Literarni klub** se ciljno povezuje s tekmovanjem v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje in z gibanjem Znanost mladini, spodbuja pa tudi druge raziskovalne projekte. Priporočljivi obliki za izvajanje sta skupinsko in projektno delo.

Delovni zvezek:

Boris A. Novak, Savina Zwitter: Oblika oblakov – Knjiga, spusti me v svoj svet.

Izbirni predmet **Literarni klub** je enoleten in se lahko izvaja v 7., 8. ali 9. razredu OŠ. Namenjena mu je ena ura tedensko Morda v aprilu, ob zaključku Bralne značke, izvedemo tudi Noč branja, se zberemo ob najljubših knjigah in ustvarjalnih delavnicah, dokler nas ne premaga spanec.

Izbirni predmet: **ŠOLSKO NOVINARSTVO (7.,8.,9. razred)**

Opredelitev predmeta

Šolsko novinarstvo je kot izbirni predmet del obveznega programa OŠ. Je del sklopa treh izbirnih predmetov, ki nadgrajujejo predmet **Slovenščina**.

Ta sklop predstavlja poglobljanje in razširitev sposobnosti in znanj v okviru predmeta slovenščina, upošteva interese otrok in uravnoteženost področij umetnostnega in neumetnostnega jezika.

Šolsko novinarstvo se povezuje z drugimi predmeti in področji, predvsem z vzgojo za medije, knjižnično, likovno in tehnično vzgojo, računalništvom, tujimi jeziki, zgodovino, geografijo, etnologijo ter etiko in družbo.

Predmet se navezuje na bogato izročilo osnovnošolskih novinarskih in dopisniških krožkov ter uredništev šolskih glasil.

Združuje raziskovanje neumetnostnih jezikovnih zvrsti, posebej publicističnih. V praktičnem delu z besedili (branje in pisanje) učenci pod učiteljevim vodstvom dograjujejo svojo zmožnost sprejemanja in tvorjenja neumetnostnih besedil.

Predmet se povezuje s Tekmovanjem v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje, raziskovalnimi nalogami v okviru gibanja Znanost mladini, spodbuja pa tudi druge raziskovalne projekte. Priporočljivi obliki za izvajanje tega izbirnega predmeta sta skupinsko in projektno delo.

Šolsko novinarstvo je enoleten predmet in se lahko izvaja v 7., 8. ali 9. razredu OŠ. Namenjena mu je 1 ura tedensko, tj. 35 ur letno, oz. 32 ur v 9.razredu.

Cilje, zapisane v učnem načrtu, učitelj uresničuje selektivno glede na razred, v katerem se predmet izvaja, sposobnosti, predznanje in interese otrok ter upošteva standarde znanja.

Nekateri cilji predmeta

Učenci utrjujejo svoje znanje knjižnega jezika, se zavedajo različnih okoliščin za rabo knjižnega in neknjižnega jezika; prebirajo in razčlenjujejo časopisni in revijski tisk, sledijo radijskemu in televizijskemu programu ter si oblikujejo kritičen odnos do medijev; tvorijo raznolika publicistična besedila (vest, poročilo, anketo, intervju...); ustvarjajo razredni časopis, pripravljajo oddaje na šolskem radiu; objavljajo svoje prispevke v mladinskem tisku, proučujejo raznolike socialne zvrsti jezika, posebej narečja in interesne govorice; poglobljajo temeljne jezikovne pojme...

Izbirni predmet: **SODOBNA PRIPRAVA HRANE (7.,8.,9. razred)**

Je enoletni izbirni predmet v 7.,8.in 9.razredu devetletne OŠ.

Opredelitev predmeta:

Sodobna priprava hrane ni predmet, kjer bomo učence poučevali o prehrani z vidika zagotavljanja in ohranjanja zdravja.

Učili se bomo o pomenu zdrave prehrane, ki naj bo varna in varovalna. Prav tako se bodo učili in preizkusili v načinih priprave hrane.

Splošni cilji predmeta

- Učenci razvijajo sposobnosti uporabe, povezovanja in mišljenja za odločanje o lastni prehrani z vidika zagotavljanja zdravja.
- Nadgrajujejo vsebine, ki so jih dobili pri rednem pouku predmeta gospodinjstvo.
- Poglobljajo znanja v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah.
- Razvijajo individualno ustvarjalnost.

Izbirni predmet: **ASTRONOMIJA : Daljnogledi in planeti (7.,8.,9. razred)**

V tem sklopu bodo učenci spoznali, da obstaja osem planetov in devetdeset lun, ki krožijo okrog Sonca ter veliko število drugih teles (asteroidi, meteorji, meteoriti, kometi ...), spoznali bodo vsak planet posebej in ga primerjali z Zemljo, sestavili bodo model osončja, se seznanili s sodobnimi astronomskimi teleskopi in njihovo uporabo, spoznali pomen umetnih satelitov in poletov v vesolje.

Izbirni predmet: **ASTRONOMIJA: Sonce, Luna in Zemlja (7.,8.,9. razred)**

Izbirni predmet ASTRONOMIJA je namenjen vsem učencem, ki bi radi zvedeli več o naši širši okolici (vesolju), kot zvedo pri pouku fizike v 4 urah, ki so na voljo za to temo. Zvezdno nebo je že od nekdaj privlačilo pogled marsikaterega bežnega opazovalca. Tako se nam nehote porodijo vprašanja, kako daleč so zvezde, kako velike so, zakaj je Mesec enkrat okrogel, drugič spet v obliki srpa, zakaj vidimo nekatera ozvezdja samo pozimi in druga samo poleti itd.

Namen je približati mlademu človeku spoznavanje in proučevanje naravnih pojavov in teles na čim lažji in zanimiv način. Tako bomo veliko opazovali in delali vaje, ki so ponovljive tudi doma z najbolj preprostimi sredstvi. Določene stvari bomo simulirali na računalnikih, veliko je tudi dela preko interneta pri iskanju podatkov. Pri delu bomo opazovali v naravi z dokaj kvalitetnimi teleskopi, vključno z astro fotografijo (klasično na film in digitalno za hitro in natančno obdelavo na računalniku).

Velik poudarek bo predvsem na kvalitativnem in ne toliko na kvantitativnem delu. Tako bodo na lahek in nevsiljiv način »zašli« v znanost imenovano ASTRONOMIJA.

Ocenjevanje znanja učencev je sestavljeno iz različnih znanj in veščin, ki jih bodo učenci prikazali (znanje o astronomiji, predstavitev plakatov, izdelki učencev...).

Ker je proučevanje astronomije vezano na opazovanje neba, bo potekala dejavnost večkrat tudi zvečer.

Izbirni predmet: **OBDELAVA GRADIV – LES (7. razred)**

Prav predmetno področje tehnične vzgoje je izgubilo nekaj dragocenih ur v rednem predmetniku, zato bo ponujen predmet OBDELAVA GRADIV - LES zanimiv za številne učence in učenke 7. razreda. Les je prijetno gradivo in delo

z njim so imeli učenci že do sedaj zelo radi. Zanimanje za tehnične poklice se spet počasi dviguje in kaže, da bo prav to področje v naslednjih desetletjih reševalo problematiko zaposlovanja. Če vemo, da večina naših otrok živi v okolju obdanim z gozdovi - lesom, zakaj se ne bi v šolskih delavnicah spoprijeli z njim?

Oprelitev predmeta

Predznanje o lesu in drugih materialih bomo uporabili za izdelke. Izdelovali bomo pretežno ročno. Zaradi varnosti bomo uporabljali le vibracijsko žago, električni vrtalni stroj, ter tračni in kolutni brusilnik. Dovolj, da bodo lahko nastajali čudoviti izdelki iz lesa, obogateni z drugimi gradivi in kar je pomembno, uporabni.

CILJI

Učenci pri izbirnem predmetu:

- izdelujejo in uporabljajo tehnično-tehnološko dokumentacijo za načrtovane izdelke,
- odkrivajo in razvijajo svoje ročne spretnosti,
- izvajajo osnovne delovne operacije z ročnimi orodji in stroji,
- se navajajo na smotrno organizacijo in planiranje proizvodnje,
- spoznavajo nevarnosti pri delu, izbirajo primerna zaščitna sredstva.

Izbirni predmet: **OBDELAVA GRADIV – KOVINA (8. razred)**

Oprelitev predmeta:

1. vrste kovin in njihova uporaba
2. načini oblikovanja kovin – toplo, hladno
3. ročna obdelava kovin
4. strojna obdelava kovin
5. lastnosti kovin
6. standardno označevanje
7. varstvo pri delu in zaščitna sredstva
8. zaščita kovin pred korozijo
9. načrtovanje izdelka - tehnična risba
10. praktično izdelovanje izdelka iz tanke pločevine in žice
11. merjenje predmeta z ustreznim merilnim orodjem za kovine
12. lastnosti in uporaba jekla
13. sestava, krmiljenje in delovanje strojev za obdelavo kovin
14. uporaba ročnih orodij za obdelavo kovin
15. ogled delovne organizacije Forstek na Dolu.

Izbirni predmet: **ROBOTIKA V TEHNIKI (9. razred)**

Robotika v tehniki je enoletni izbirni predmet. Učenci spoznavajo in povezujejo vsebine različnih področij, prevladujejo pa geometrija, strojni elementi, elektronika, računalništvo in tehnologija.

Seznani se bodo s temeljnimi načeli računalniško vodene proizvodnje in z mestom robotike v njej. Spoznali bodo različna področja, v katerih ima robotika pomembno vlogo. Pri pridobivanju praktičnih izkušenj si bodo pomagali z

uporabo ustreznih didaktičnih sestavljanj, s katerimi bodo gradili delujoče, računalniško krmiljene modele stroje, naprav in robotskih rok.

Učitelj bo vrednotil delovanje konstrukcije in učenčev prispevek k reševanju problema. Prevladujoča oblika pouka bo praktični pouk.

Splošni cilji predmeta:

- učenci spoznavajo osnovne pojme robotike in računalniško vodene proizvodnje,
- načrtujejo in s sestavljanjkami izdelajo različne računalniško krmiljene modele,
- razvijajo prostorsko predstavljalnost,
- razvijajo sposobnost dela v skupini,
- razvijajo psihomotorične sposobnosti,
- pridobivajo sposobnost samostojnega reševanja problemov,
- spoznavajo poklice s področja računalništva, elektronike, elektrotehnike,...

Izbirni predmet: PROJEKTI IZ FIZIKE IN TEHNIKE (9. razred)

Izbirni predmet Projekti iz fizike in tehnike je v predmetniku 9-letne osnovne šole umeščen v 9. razred z 32 urami. Pouk fizike je v osnovni šoli dostikrat zelo abstrakten, velik del učencev in učenk pa potrebuje za uspešno razmišljanje stik s konkretno situacijo. Fiziko je idealno poučevati skozi delo na projektih, kot so enourni demonstracijski poskusi, ki jih izvaja učitelj v sodelovanju z učenci, lahko pa so tudi večtedenski projekti s terenskim delom. V ta sklop najlažje vključimo pedagoške novosti in poskuse, ki jih pri rednem pouku za vse učence težje realiziramo.

Učenci pri tem izbirnem predmetu pridobijo novo znanje in to tako, da ob nalogah, ki jih morajo aktivno in samostojno reševati, povezujejo med seboj dejstva, se o njih pogovarjajo ter prenašajo pridobljeno znanje na druga področja. Učenje fizike in tehnike je torej prepleteno z dejavnostmi, ki pripeljejo do razumevanja obravnavane snovi.

Izbirni predmet: ŠPORT ZA SPROSTITEV (7. razred)

Pri športu za sprostitev gre za dopolnjevanje osnovnega programa športne vzgoje. To je enoletni predmet in je z vidika športno-rekreativnih učinkov pomemben za kakovostno preživljanje prostega časa v vseh življenjskih obdobjih.

Vsebina:

1. Osnove namiznega tenisa.
2. Osnove badmintona.
3. Plavanje
4. potapljanje z navpičnim prelomom
5. utrjevanje izbrane tehnike plavanja
6. vzdržljivostno plavanje 10 minut.
7. Predstavitev ekstremnih športov v obliki plakata in besedne interpretacije, ki jih predstavijo učenci sami.
8. Pohodništvo (2 planinska pohoda v okolico Hrastnika).

Izbirni predmet: ŠPORT ZA ZDRAVJE (8. razred)

Je namenjen nadgradnji tistih vsebin redne športne vzgoje, s katerimi lahko pomembno vplivamo na zdravje in dobro počutje.

Učenci bodo lahko izbrali:

1. atletiko, splošno kondicijske priprave, namizni tenis
2. ljudske plese in običaje.

Izbirni predmet: IZBRANI ŠPORT – KOŠARKA (9. razred)

Pri izbranem športu košarka bodo učenci poglobljali tehnično in taktično znanje tega športa.

Vsebina:

1. Elementarne in štafetne igre s košarkarsko žogo.
2. Osnovni tehnični in taktični elementi košarkarske igre.
3. Igra (1:1, 2:2, 3:3, 4:4, 5:5).

Izbirni predmet: RAČUNALNIŠTVO – Urejanje besedil (7.,8.,9.razred)

OBLIKE IN METODE DELA:

praktično delo v računalniški učilnici, vsak učenec za svojim računalnikom

VSEBINA:

Učenci se bodo seznanili z osnovnimi pojmi s področja računalništva, razlikovali bodo med informacijo ter podatkom. Znali bodo uporabljati osnovne programe za risanje. Z urejevalnikom besedil bodo znali ustrezno urediti besedilo. Za projektno nalogo bodo naredili seminarsko nalogo o izbrani temi. Naučili se bodo sprejemati in pošiljati elektronsko pošto ter iskati informacije na internetu.

UČENEC BO ZNAL:

- spoznavanje osnovnih pojmov računalništva ter vloga in pomen računalniške tehnologije v sodobni družbi
- spremljanje razvoja računalniške tehnologije
- pridobivanje temeljnih znanj, spretnosti in navad za učinkovito in uspešno uporabo sodobne računalniške tehnologije za zadovoljevanje svojih in družbenih potreb
- spoznavanje osnov komuniciranja
- izdelava in oblikovanje daljšega besedila po pravilih računalniškega oblikovanja

OPOMBA:

Izbirni predmet računalništvo v osnovni šoli je dobra podlaga za predmet informatika na srednji šoli ter za praktično uporabo računalnika v vsakdanjem življenju.

Izbirni predmet: **LIKOVNO SNOVANJE (7.,8., 9. razred)**

Likovno snovanje je izbirni predmet, ki je namenjen vsem tistim, ki radi ustvarjajo. Dandanes še vedno velja zmotno mišljenje, da je likovna vzgoja predmet, pri katerem se posameznik nauči lepo risati in barvati ter to znanje uporabi pri izdelavi novoletnih voščilnic ali svilenih šalov. Ne smemo pozabiti, da ima ravno likovna umetnost svoje korenine že v davni preteklosti, kar pomeni, da gre za nekaj pomembnejšega, vrednejšega in nabitega z duhovno energijo.

LIKOVNO SNOVANJE daje možnost vsem tistim učencem ki želijo svoje likovno področje še dodatno razviti in ki želijo biti likovno aktivni več kot le eno uro tedensko, kakor omogoča redni pouk likovne vzgoje.

Dandanes je likovnost izredno velikega pomena. Vse več je poklicev, kjer je ravno likovnost (estetika) velikega pomena. Skoraj na nobenem področju ne moremo govoriti o »samo da je«, ampak vedno tudi »kako je« nekaj narejeno.

V čem se likovno snovanje razlikuje od pouka likovne vzgoje?

- Likovnemu izražanju je namenjenih več ur tedensko.
- Znanje pridobljeno pri rednem pouku se nadgrajuje.
- Uporabljajo se drugačni, izbrani materiali in druge likovne tehnike.
- Pri učencih se razvija domišljija in kreativnost

Koliko časa mora učenec obiskovati ta predmet, če ga izbere?

Najmanj eno šolsko leto, lahko pa vsa tri leta (7., 8. in 9. razred). Ta predmet je zasnovan tako, da se lahko učenec vključi v kateremkoli razredu zadnje triade, saj učna snov ni nadgradnja prejšnjega leta.

Vrednotenje učenčevih izdelkov in zapis dosežkov

Likovno vrednotenje predstavlja določanje vrednosti opravljenega dela v učni uri glede na njegovo prizadevnost pri uresničevanju ciljev, pri usvajanju likovnih pojmov in pri likovnem izražanju. Ocena: številčna od 1 do 5.

Ali je potreben izrazit likovni talent za vključitev k likovnemu snovanju?

NIKAKOR NE, predvsem veselje do ustvarjanja.

Izbirni predmet: **VZGOJA ZA MEDIJE (7.,8.,9. razred)**

Izbirni predmet vzgoja za medije je sestavni del devetletnega osnovnošolskega družboslovnega izobraževanja v 7., 8. in 9. razredu. Predmet je sestavljen iz treh zaokroženih tematskih vsebin, vsaka se obravnava kot enoletni sklop: **TISK RADIO, TELEVIZIJA.**

Vsebine enoletnih sklopov se vsebinsko dopolnjujejo, možno pa je, da se učenci seznanjajo samo z enim enoletnim sklopom ali pa katerega preskočijo (predmet lahko učenci obiskujejo tudi samo eno leto). Vzgoja za medije bo omogočila učencem dostop do medijev, naučila jih bo analizirati, kritično ocenjevati in izdelovati različne komunikacijske oblike (časopis, televizijske in radijske oddaje, iskanje po internetu itd,..)

TELEVIZIJA

- Obisk lokalne televizijske postaje.
- Nastanek televizije in njene značilnosti.
- Delitev televizijskih postaj.
- Novinarsko delo pri televizijskem mediju.
- Internet.
- Učinki množičnih medijev.
- Mediji in idoli.
- Mediji in nasilje.
- Mediji in stereotipi.
- Kako postati kritični medijski posameznik.

RADIO

- Obisk radijske postaje.
- Seznanitev s potekom dela na radiu (kaj kdo dela npr. tonski mojster, novinar, urednik,..)
- Nastanek radia.
- Značilnosti radia.
- Delitev radijskih postaj.
- Delo novinarja pri radiu.

Celovita vzgoja za medije učencem omogoča, da se socialno zblizujejo, krepijo medsebojno komunikacijo in prek vstopa v javne množične medije tudi komunicirajo z drugimi. Spodbuja jih da se estetsko izražajo. Tako zasnovano medijsko opismenjevanje omogoča kritično razmišljanje o ponujenih medijskih vsebinah in podobah.

Izbirni predmet: **VERSTVA IN ETIKA (7.,8., 9. razred)**

Aktualno

Živimo v času vedno bolj intenzivnih stikov med različnimi kulturami in svetovi verstev postajajo vedno bolj del naše vsakdanjosti. Njihovo poznavanje je bistveno za razumevanje sodobnega sveta.

Zanimivo

Tematika s področja verstev in etike vključuje raznovrstne vzorce razmišljanja, pravila in običaje. Njihovo poznavanje je zanimivo za ljudi različnih starosti in prepričanj.

Koristno

Znanje s tega področja je koristno in potrebno za pridobitev splošne izobrazbe in tudi kot del širšega družboslovnega znanja, ki je uporabno na številnih področjih. Nenazadnje prispeva k boljšemu poznavanju lastne tradicije in kulture.

Opredelevitev predmeta

Predmet je trileten, vendar ga je možno obiskovati tudi eno ali dve leti. Vsako leto se obravnavajo različni tematski sklopi, ki pa so še dodatno razdeljeni na obvezne, obvezno izbirne in neobvezne teme.

VE 1

Obravnavajo se temeljni pojmi o nastanku religij in svet velikih (svetovnih) religij (krščanstvo, islam, budizem, hinduizem...), ki nas obdaja in s katerim se vsakodnevno soočamo preko vzornikov in ob iskanju lastne identitete.

VE 2

Religije se obravnavajo poglobljeno s spoznavanjem njihovega obredja, simbolizma in odnosa do drugih skupnosti, kjer se kaže njihov vrednotni in etični sistem. Ta se povezuje s temami o družini, prijateljstvu, ljubezni, solidarnosti v stiski...

VE 3

Temeljna kategorija devetega razreda je oseba in njena odgovorna dejavnost v svetu in skupnosti. Delo pri predmetu naj prispeva k pripravljenosti in usposobljenosti za avtonomno in odgovorno ravnanje v pluralistični demokratični družbi. Religijski del je usmerjen na obravnavanje krščanstva, njegovih virov in smeri s poudarkom na katoliški veri v slovenskem prostoru.

Splošni cilji predmeta

Konkretni cilji so vezani na konkretne teme po razredih, velja pa izpostaviti nekaj splošnih ciljev

- Pridobivanje objektivnega znanja in razgledanosti s področja, ki ga predmet obravnava in s tem oblikovanje odgovorne samozavestne osebnosti, ki je pripravljena sprejemati drugačnost in biti strpna ter tolerantna do te drugačnosti.
- Priprava učencev na preseganje otroških modelov razmišljanja in na kritičen in konstruktiven vstop v družbo različnih kultur, pogledov in pričakovanj.
- Seznanitev z vlogo verstev pri oblikovanju različnih civilizacij
- Spoznavanje in odkrivanje moralnih vrednot, ki so pomembne pri življenjskih odločitvah
- Usposabljanje za kritičnost do negativnih pojavov v zvezi z religijo
- Priprava na pozitiven vstop v moderno pluralno družbo

Izbirni predmet: **RETORIKA (9. razred)**

Opredelevitev predmeta

Retorika je disciplina, ki v različnih oblikah in v različnem obsegu spremlja tako rekoč celotno človeško zgodovino. Namen retorike kot obveznega izbirnega predmeta je učence in učenke seznaniti ne le s pojmi prepričevanja in argumentiranja, temveč tudi s tehnikami prepričevanja, elementi prepričevalnega postopka, dejavniki uspešnega prepričevanja, oblikami prepričevanja, strukturacijo (prepričevalnega) govora in vsestranskim obvladovanjem govorne situacije na eni strani; po drugi pa z razliko med prepričevanjem in argumentiranjem, razlikovanjem med dobrimi in slabimi argumenti, elementi dobre argumentacije in (če čas in zanimanje to dopuščata) nepravilnimi oziroma nedovoljenimi argumentativnimi postopki.

Poučevanje retorike v devetem razredu devetletke tako ni samo sebi namen, temveč naj učence in učenke nauči predvsem samostojnega, koherentnega ter kritičnega oblikovanja in izražanja stališč na vseh področjih družbenega in zasebnega življenja.

Nekateri cilji predmeta

Učenci in učenke spoznavajo:

- kaj je retorika,
- zakaj se je koristno učiti retorike,
- etiko dialoga,
- kaj je argumentacija,
- razliko med dobrimi in slabimi argumenti,
- sestavne dele retorične tehnike in razumejo, kako lahko oblikujejo prepričljive govore,
- kako pomembni so značaji (govorca) in strasti (poslušalcev) za uspešno prepričevanje,
- nastanek in zgodovina retorike.

Učenci in učenke se (na)učijo javnega nastopanja, izražanja svojih stališč, učinkovitega prepričevanja in argumentiranja.

Retoriki, kot obveznemu izbirnemu predmetu v 9. razredu devetletne OŠ, je namenjenih 32 ur letno ali 1 ura tedensko.

Retorika je veščina, zato se jo da priučiti. Pravijo, da se pesnik rodi, retorik pa naredi. V 32 urah se seveda ne da narediti odličnega retorika, vsekakor pa se bodo učenci naučili izražati svoje misli, odnose, interese ...

Izbirni predmet: **POSKUSI V KEMIJI (8., 9. razred)**

Le kdo od nas ne pozna prizora, ko sonce ob koncu dneva tone za horizont. Nebo spremeni barvo, sonce pa prehaja iz odtenka živo rumene proti temno rdeči, dokler nazadnje le ne izgine za obzorjem. Omenjeno prelivanje barv lahko prikažemo tudi s poskusom v laboratoriju.

Na podoben način lahko ponazorimo tudi številne druge pojave, s katerimi se srečujemo v življenju, kot so vulkan, ognjene zvezdice za jelko, kemijski fleš, »pranje« denarja, itd.

To je le nekaj dejavnosti, s katerimi se bodo učenci ukvarjali pri izbirnem predmetu poskusi v kemiji.

Kemija je naravoslovna veda, ki temelji na eksperimentalno podprtem delu. Torej so bistvo kemije **kemijski poskusi**.

Glavna naloga kemije v osnovni šoli je razvijati opazovanje in opisovanje pojavov.

Učenci pri omenjenem predmetu:

- utrdijo in poglobijo znanje, razumevanje in uporabo kemijskih vsebin s pomočjo samostojnega
- eksperimentalnega dela;
- razvijajo spretnosti in veščine za varno in učinkovito delo s snovmi, eksperimentiranje in raziskovanje;
- seznanijo se z raznolikimi vidiki dela v kemijskem laboratoriju;
- urijo se v osnovnih tehnikah in operacijah laboratorijskega eksperimentalnega dela;
- usvojijo postopke eksperimentalnega dela: *načrtovanje in izvajanje poskusov, opazovanje, beleženje, zbiranje in analiza podatkov.*

Izbirni predmet: **TURISTIČNA VZGOJA (7., 8., 9. RAZRED)**

Turistična vzgoja je enoletni izbirni predmet, namenjen učencem od 7. do 9. razreda. Temeljni namen predmeta je razviti pri učencih pozitiven odnos do turizma in turistov. Predmet povezuje in nadgrajuje znanje, ki ga učenci pridobivajo pri drugih predmetih in dejavnostih, zlasti pri geografiji, zgodovini, slovenščini in tujem jeziku. Delo bo razgibano, saj bodo učenci del ur preživel v razredu, del pa na terenu

Vsebine (poglavja):

- Turizem in njegov razvoj (osnovni pojmi, vrste turizma)
- Osnove za razvoj turizma v domačem kraju (naravne, družbene)
- Turizem kot gospodarska dejavnost (povezanost obrti, trgovine ...)
- Odnos do gostov (turistični bonton)
- Skrb za razvoj turizma (ljubiteljske, profesionalne oblike)
- Vodenje po domačem kraju (priprava, izvedba)

Splošni cilji predmeta:

- ⊞ Vzgoja učencev za pozitiven odnos do turizma in turistov.
- ⊞ Zanimanje za turizem kot možno področje njihovega prihodnjega poklicnega ali ljubiteljskega dela.
- ⊞ Pridobivanje znanja o turizmu kot perspektivni gospodarski dejavnosti v domačem kraju, širši okolici in državi.
- ⊞ Spoznavanje, ohranjanje in smotrno izkoriščanje naše naravne in kulturne dediščine.
- ⊞ Povezovanje in nadgradnja znanja, ki ga učenci pridobivajo pri drugih predmetih in dejavnostih.

Izbirni predmet: **MATEMATIČNA DELAVNICA 7, 8, 9**

Pri pouku matematična delavnica se učenci ukvarjajo z dejavnostmi povezanimi z matematiko (**risanje, tlakovanje, igranje, modeliranje z materiali ...**). Učencem se na zanimiv način prikaže, kako lahko na enostaven način uporabijo znanje, pridobljeno pri pouku matematike. Vključijo se lahko učenci različnih sposobnosti, pomembno je le, da so **pripravljeni poiskati matematične vzorce** tudi izven klasičnega pouka matematike.

Predmet je namenjen učenkam in učencem 7., 8. in 9. razreda različnih matematičnih sposobnosti. Vsebina matematične delavnice: teorija grafov (nariši z eno potezo), štetje, nenavadna aritmetika, zgodovina matematike, geometrija, miselne igre, prepogibanje papirja (origami), uganke, telesa in prostor. Iz navedenih področij učitelj skupaj z učenci, izbere najbolj zanimiva področja in jih podrobneje spoznajo.

Učenci:

- se zavedajo lepote matematike vsepovsod okrog nas in razvijajo čut za estetiko,
- spoznajo zgodovinske dosežke pomembnih matematikov in se zavedajo njihovega prispevka k napredku človeške civilizacije,
- iščejo in opazujejo matematiko v vsakdanjem življenju,
- pridobivajo izkušnje in jih povezujejo z matematičnimi znanji, pridobljenimi pri rednem pouku,
- razvijajo sposobnost izražanja svojega matematičnega znanja,
- oblikujejo pozitiven odnos do matematike in do lastne matematične dejavnosti,
- razvijajo sposobnost opazovanja in spremljanja lastnega načina razmišljanja,
- razvijajo prostorsko predstavljalnost,
- se učijo celovitega načrtovanja in izvajanja matematičnih dejavnosti ter sodelovanja z drugimi,
- spoznajo matematiko kot delo več generacij in narodov.

Pri pouku bomo reševali naloge tipa »nariši z eno potezo, brez da dvigneš svinčnik«, barvali zemljevide le z določenim številom barv, računali kateri dan v tednu smo se rodili, prikazali kako so računali stari narodi (žaluzija, egiptčansko ...), nadaljevali zaporedja, risali figurativna števila, zamišljali si nove vzorce in jih risali v zvezke ter na plakate, sestavljali živali ter razne objekte iz koščkov tangramov, tlakovali ravnino kot bi polagali ploščice ali parket itd.

Izbirni predmet lahko izberejo učenci 7., 8. ali 9. razreda. Učenci običajno eno oceno dobijo iz urejenega zvezka, drugo pa iz predstavitve teme po lastni izbiri, tretjo pa iz izdelka. Lahko se odločijo tudi za projektno delo.

CILJI

Glavni cilj je prikazati učencem matematiko kot znanost, ki pomembno prispeva k razvoju človeškega napredka. Skozi zgodovinske primere učenci začitijo pomembne dosežke starih narodov in pomembnih matematikov. Pri predmetu je poudarek na lepoti matematike in ne na klasičnem pouku. Pri predmetu se izogibamo pretiranega računstva, ki so ga vajeni pri rednih urah.

OCENJEVANJE

Učenci dobijo eno oceno iz urejenosti zvezka. Pri tem je pomembno, da se čuti učenčev trud, s katerim poudari lepoto matematičnih vzorcev. Zaželeno je, da čim bolj uporablja svoje likovne ali mogoče tehnične veščine. Drugo oceno predvidoma v mesecu maju, dobi iz predstavitve neke matematične teme, ki si jo sam izbere. Tretjo oceno dobi iz izdelave matematičnega objekta (Platonsko telo, tangram, origami ipd). Ob želji posameznika lahko učenec pridobi še kakšno oceno iz celoletnega projektnega dela.

PRIPOMOČKI

Nizki karo zvezek s svetlejšimi črtami, škarje, lepilo, geotrikotnik, ravnilo, šestilo in barvice.

Pridruži se nam, da vidiš, kako zanimiva je lahko matematika. Pri pouku matematična delavnica se učenci ukvarjajo z dejavnostmi povezanimi z matematiko (**risanje, tlakovanje, igranje, modeliranje z materiali ...**). Učencem se na zanimiv način prikaže, kako lahko na enostaven način uporabijo znanje, pridobljeno pri pouku matematike. Vključijo se lahko učenci različnih sposobnosti, pomembno je le, da so **pripravljeni poiskati matematične vzorce** tudi izven klasičnega pouka matematike.

Nekaj zanimivosti s katerimi se bomo srečali:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

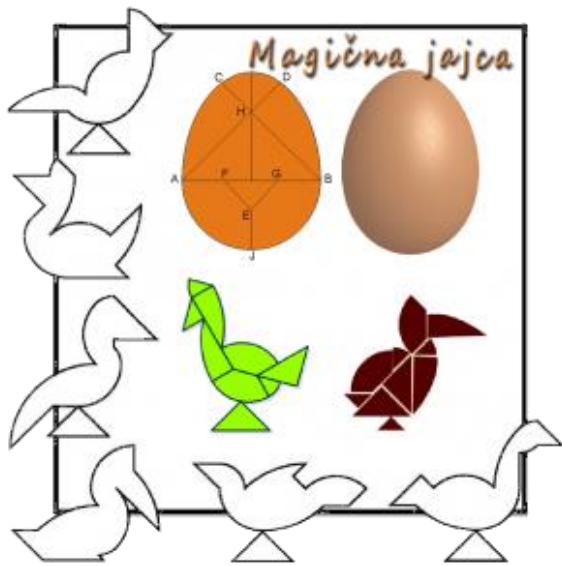
Arabske številke leta 969.

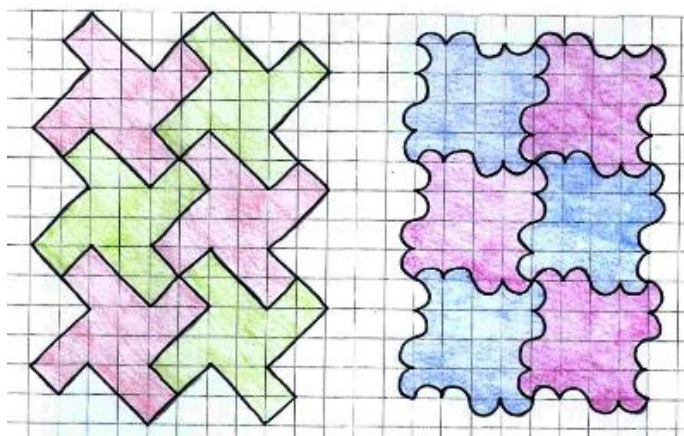
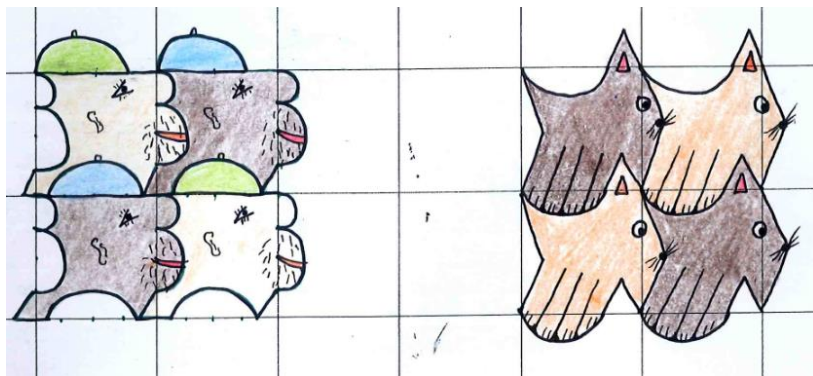
Escherjevi kuščarji

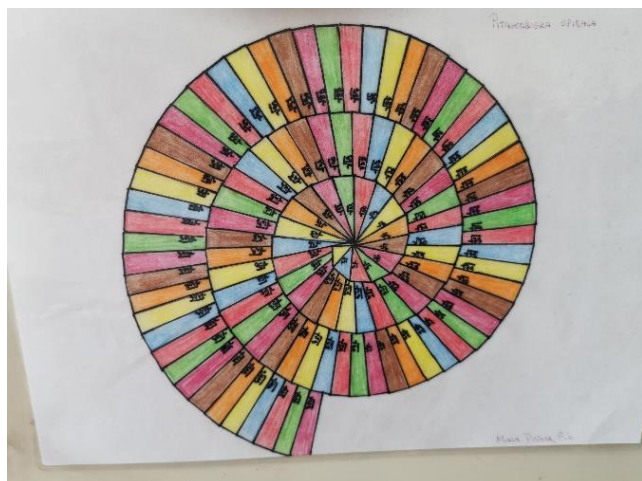
Poštevanka v krogu in nastanek srčnice

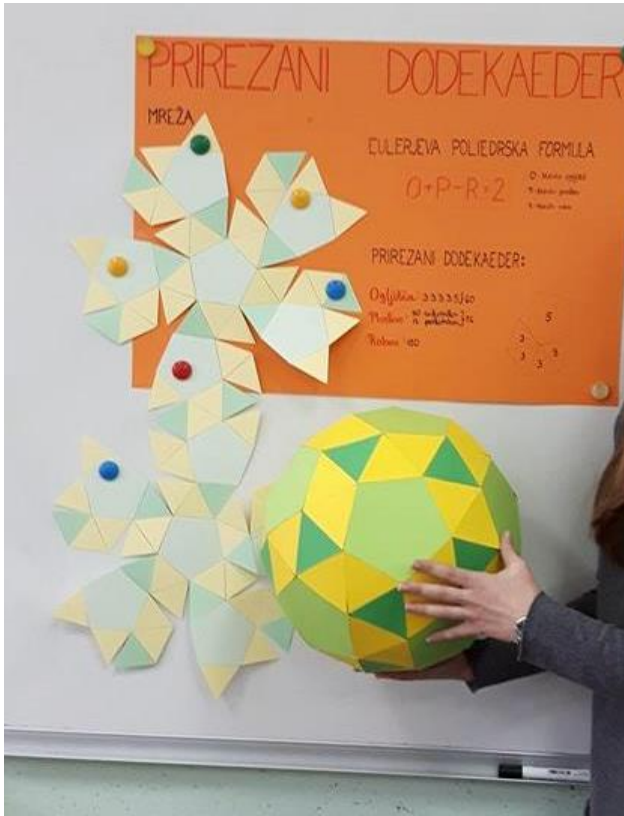

Izdelki učencev

Tlakovanje v kvadratni mreži.

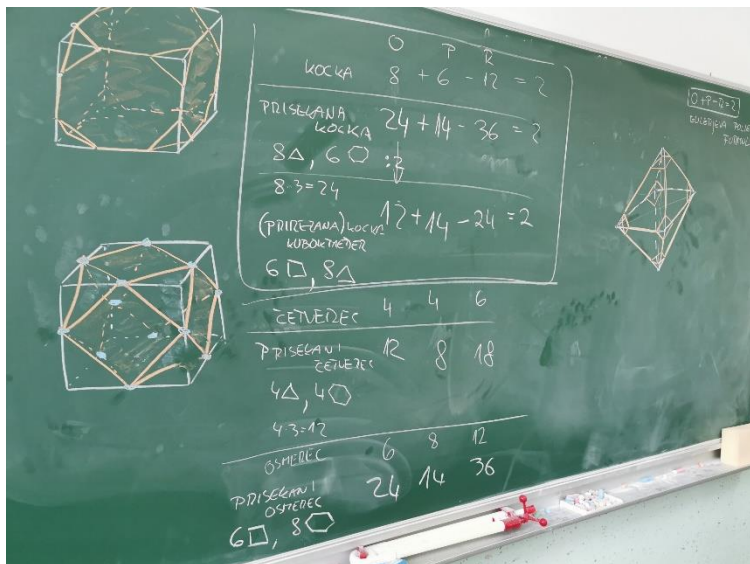

Izdelava Arhimedskega telesa.

Pitagorejska spirala.

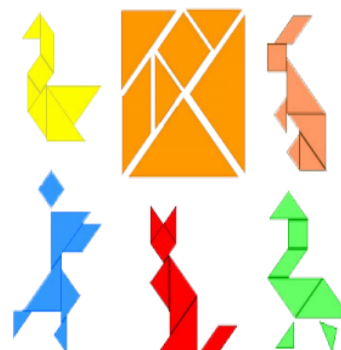

PLATONSKA TELESNA (obstaja jih le 5)

ime (drugo ime)	slika telesa	ploskve	konfiguracija oglišč	št. oglišč O	št. ploskev P	št. robov R	EULEROVA POLIEDRSKA FORMULA $O + P - R = 2$
ČETVEREC (tetraeder)		4 enakokr. trikotniki Δ	(3,3,3)	4	4	6	$4 + 4 - 6 = 2$ ✓
ŠESTEREC, KOCKA (kubus)		6 kvadratov	(4,4,4)	8	6	12	$8 + 6 - 12 = 2$ ✓
OSMEREK (oktaeder)		8 enakokr. Δ	(3,2,3)	6	8	12	$6 + 8 - 12 = 2$ ✓
DVANAJSTEREC (dodekaeder)		12 pravih petkotnikov ok	(5,5,5)	20	12	30	$20 + 12 - 30 = 2$ ✓
DVAJSETEREC (ikosaeder)		20 enakokr. Δ	(3,3,3,3)	12	20	30	$12 + 20 - 30 = 2$ ✓

*pripada ena vsa platonska telesa

Platonska in Arhimedska telesa – skupno raziskovanje.